

Fjernelse af kolesteatom

Mastoidectomi – Benæder

Hvad er kolesteatom / benæder?

I forbindelse med kronisk mellemørebetændelse bliver trommehinden tynd og uelastisk, og hvis en svækket trommehinde gennem længere tid udsættes for et undertryk i mellemøret, kan den suges ind i mellemøret, hvorved der trækkes hudbeklædt væv fra øregangen ind i mellemøret.

Huden, der normalt hele tiden udskiftes, afgiver døde hudceller til mellemøret. Normalt ville øret selv kunne rense dette ud, men når indtrækningen i trommehinden bliver tilstrækkelig stor, ophører den selvrensende funktion. De afstødte celler hober sig op, og danner det, man kalder "benæder" eller på lægesprog kolesteatom.

Et kolesteatom, der vokser langsomt, vil nedbryde det knoglevæv, det kommer i kontakt med – herunder også de små høreknogler. Det vil også med tiden give et kronisk øreflåd, fordi de døde hudceller i kolesteatomet let inficeres af bakterier.

Symptomer på kolesteatom

Mange får ikke nogen særlige symptomer, men følgende kan opleves:

- Hørelsen er ofte nedsat i varierende grad
- Ildelugtende sekret, der løber ud af øret
- Smerter. Dette er et faresignal, der tyder på akut opblussen og dermed risiko for komplikationer. Smerterne kan være lokaliseret til selve øret men stråler ofte ud i tindingen
- Øregangspolypper, som er udposninger af slimhinde fra mellemøret, der strækker sig ud i øregangen

Komplikationer

Nedbrydningen af knogle kan finde sted overalt i mellemøret, og kolesteatomet kan således æde sig vej ind i omgivende strukturer med alvorlige komplikationer til følge:

- Spredning af infektion til indre øre, hvilket medfører svimmelhed og evt. total døvhed
- Spredning af infektion til nerven, der styrer ansigtets muskler, hvilket medfører lammelse af ansigtsmuskler
- Spredning af infektion til hjernens hinder (hjernehindebetændelse) eller selve hjernen, hvilket er meget alvorligt

Behandling af benæder

Det er vigtigt at få benæder behandlet så hurtigt som muligt for at undgå, at det gør mere skade på øret. Dette gøres ved at fjerne kolesteatomet ved

en operation, som foregår gennem knoglen bag øret.

Hvis der allerede er sket skade på dele af øret, kan man forsøge at rekonstruere de ødelagte dele. Endelig må man sørge for at lukke trommehinden for at undgå, at der igen vokser hud ind i mellemøret.

Forundersøgelse

Inden beslutningen om en operation kommer du til forundersøgelse hos en af vores speciallæger i øre-næse-halskirurgi.

Speciallægen lytter til dine symptomer og undersøger ørerne. Vores audiologiassistenter foretager en høreprøve.

For at stille diagnosen vil speciallægen kigge på trommehinden gennem et mikroskop, hvorved man kan se indtrækningen af trommehinden og måske en gulligbrun skorpedannelse over en evt. defekt i trommehinden. Evt. ses arvæv, øregangspolypper eller hvidlige kolesteatom-masser. Ved skylning af øret vil hvidlige flager af kolesteatom flyde ovenpå skyllevandet.

Aftaler I, at en operation er nødvendig, gennemgår speciallægen forløbet samt mulige bivirkninger og komplikationer med dig. I taler desuden om, hvad du kan forvente dig af operationen.

Datoen for operationen kan du selv være med til at bestemme, så den passer ind i din kalender.

Hvis øret ikke er tørt, får du en recept på nogle øredråber, som du skal tage inden operationen. Hvis dit øre begynder at flyde inden operationen, skal du kontakte os, så vi kan aftale nærmere angående dette.

Forventninger

Formålet med operationen er at fjerne kolesteatomet og standse den kroniske betændelse samt risikoen for, at der sker yderligere skade i øret. Der bliver ofte lavet en høreforbedrende operation i samme seance.

Operationsresultatet

Hørelsen kan først vurderes efter et par måneder. Normalt heler trommehinden pænt op, og i langt de fleste tilfælde opnås en bedre hørelse på det opererede øre, både når det drejer sig om lukning af huller i trommehinden og reparation af skader på høreknoglerne.

Forberedelse

Vi anbefaler, at du inden operationen har læst denne folder samt folderen "Generel vejledning i forbindelse med din operation".

Faste

Operationen foregår i fuld bedøvelse, og du skal derfor møde fastende til operationen.

Pause med medicin

Se angående dette i folderen "Generel vejledning i forbindelse med din operation" eller "Vanlig medicin i forbindelse med din operation".

Indlæggelse

Du må forvente at være indlagt natten over. Udskrivelsen sker efter morgenmaden.

Operation

Fjernelse af kolesteatom foregår næsten altid sammen med høreforbedrende operation.

Operationen varer 1 - 2 timer. Du bliver bedøvet ved, at der lægges en kanyler ind i håndryggen, hvor bedøvelsesmidlet sprøjtes ind.

Håret bag øret bliver fjernet.

I de fleste tilfælde vil man indlede operationen med at undersøge mellemøret ved at klappe trommehinden frem. Hvis man finder et kolesteatom i mellemøret, fjerner man dette, og er der tegn på, at det breder sig ud i knoglen, laver man et snit ca. 1/2 cm bag det ydre øre. Når man kommer ind på knoglen borer

man i dybden ind i knoglevævet, fjerner knoglespangerne mellem cellerne og omdanner dem til et hulrum. I dybden, ind mod den bagerste del af mellemøret vil man næsten altid støde på kolesteatomet. Man fjerner herefter den del af kolesteatomet, der har bredt sig bagud ind i mastoidalknoglen. Operationen kaldes også mastoidectomi.

Operationen afsluttes med, at man syr såret bag øret, og du får en hovedforbinding på.

Efter operationen

Efter operationen taler du med speciallægen og sygeplejersken, som informerer om planen og forholdsregler i tiden efter operationen.

Forbinding

Du har en forbinding rundt om hovedet, når du vågner af bedøvelsen. Den bliver fjernet efter nogle timer. Forbindingen giver et let tryk på såret bag øret og nedsætter risikoen for, at der kommer en blodansamling.

Svimmelhed

Du kan godt være lidt svimmel og ør i hovedet det første døgn efter operationen.

Aktivitet

Du skal op og gå stille omkring, så snart du er vågen af bedøvelsen. Første gang du skal op, skal du måske have let støtte af sygeplejersken.

Efter udskrivelsen

Smerter

Du vil normalt ikke have særlig mange smerter, men i givet fald kan du tage smertestillende håndkøbsmedicin.

Arbejde og sygemelding

Du skal regne med at være sygemeldt i 1 uge og må ikke have fysisk krævende arbejde de første 3 uger.

Ambulant opfølgning

2 - 3 uger efter operationen kommer du ind og får fjernet trådene.

2 - 3 måneder efter operationen kommer du til afsluttende besøg hos speciallægen, og der bliver i den forbindelse lavet en høreprøve.

Mulige bivirkninger og komplikationer

Komplikationer er sjældne. Det drejer sig i givet fald typisk om en let blødning eller en overfladisk infektion i såret bag øret, som nemt kan behandles og er uden betydning for operationsresultatet.

Svimmelhed

Hvis kolesteatomet har lavet skade på knoglevævet ind til det indre øre, kan der være svimmelhed efter operationen. Speciallægen vil i givet fald have erstattet det manglende/ødelagte knoglevæv, der lukker denne forbindelse til det indre øre. Svimmelheden vil derfor forsvinde inden for et par uger. Denne komplikation er sjælden, og du vil i de fleste tilfælde have været svimmel allerede inden operationen.

Nedsat hørelse

Hvis øret har taget meget skade af benæderen, er der risiko for, at hørelsen bliver dårligere, end den har været.

Patienttilfredshed

For at vi fortsat kan yde den bedste pleje, behandling og service, beder vi dig venligst udfylde vores tilfredshedsundersøgelse, som du vil modtage på mail, såfremt du har givet tilladelse hertil. Såvel positiv som negativ kritik er vigtig for os i vores bestræbelser på at yde det bedst mulige behandlingsforløb for vores patienter.

I alle afdelinger er der opstillet standere, hvor vi spørger dig, om du vil anbefale Aleris-Hamlet til andre. Du afgiver dit svar med blot ét tryk på den smiley du synes passer bedst.

Eventuelle klager over dit forløb på Aleris-Hamlet beder vi dig venligst fremsende direkte til Aleris-Hamlets direktion, att. Den Virksomhedsansvarlige læge, Aleris-Hamlet Gyngemose Parkvej 66, 2860 Søborg.

Skulle du ikke ønske dette, kan du læse nærmere om klagemuligheder på Patientombuddets hjemmeside: www.patientombuddet.dk. Her finder du vejledning og klageskema.

Ønsker du at søge om erstatning for fejl, du mener, der er begået, retter du henvendelse til Patientforsikringen. Se vejledning og klageskema på www.patientforsikringen.dk.

Aleris-Hamlet Hospitaler - Vest

Aalborg

Sofiendalsvej 97
DK - 9200 Aalborg SV
Tlf. +45 3637 2750
aalborg@aleris-hamlet.dk

Esbjerg

Bavnehøjvej 2
DK - 6700 Esbjerg
Tlf. +45 3637 2700
esbjerg@aleris-hamlet.dk

Aarhus

Brendstrupgårdsvej 21 A, 1. sal
DK - 8200 Aarhus N
Tlf. +45 3637 2500
aarhus@aleris-hamlet.dk

Herning

Poulsgade 8, 2. sal
DK - 7400 Herning
Tlf. +45 3637 2600
herning@aleris-hamlet.dk

Aleris-Hamlet Hospitaler - Øst

København

Gyngemose Parkvej 66
DK - 2860 Søborg
Tlf. +45 3817 0700
kobenhavn@aleris-hamlet.dk

Ringsted

Haslevvej 13
DK - 4100 Ringsted
Tlf. +45 5761 0914
ringsted@aleris-hamlet.dk

www.aleris-hamlet.dk

Telefon åbningstider i kundeservice

	Vest	Øst
Mandag - torsdag	8 - 18	8 - 18
Fredag	8 - 15	8 - 16
Lørdag - søndag	Lukket	Lukket

KDEB 20
KDEB 40